

RESTAURANT OG MATFAG (RM), - ET AVGJØRENDE STUDIETILBUD FOR UTVIKLING AV MATNÆRINGA I NORD-ØSTERDAL OG RØROSTRAKTENE.

Røros-traktene, et område som strekker seg fra Holtålen / Selbu i nord, Nord Østerdal og Engerdal, er blitt kåret til Norges matdestinasjon. Å kunne opprettholde dette omdømmet krever innsats på mange hold, men vil gi effekter innen turisme, offentlig sektor, matproduksjon, hotell og restaurant. I denne regionen er behovet for faglært arbeidskraft innen restaurant og matfag med andre ord stort.

Som representanter fra matnæringa har vi stor erfaring på trender og utviklingsbehov for å kunne levere produkt og tjenester et marked ønsker. Det være seg innen lokalmat, industri-mat, offentlig kjøkken, restauranter osv. Mat og kosthold har stort fokus, og skal bransjen kunne følge utviklinga og tilpasse seg, er vi avhengige av spesielt faglært arbeidskraft.

I dag har matbransjen en stor andel utenlandsk arbeidskraft. De gjør en god jobb. Allikevel stiller vi et prinsipielt spørsmål om utviklingen i bransjen skal være slik at norsk faglært arbeidskraft innen matfaget ikke skal ivaretas og utvikles?

Samtidig vet vi av erfaring at dersom ungdom, 15-16 år alder, må reise ut for å ta grunnleggende utdanning, er det sjelden de kommer tilbake. Det vil være et tap for regionen.

Et ledd i å sikre tilgangen av elever til NØVGSK, RM ble det i 2023 søkt om tilskudd til et prosjekt med tema Rekruttering til Restaurant og Matfag. Prosjektet fikk tilsagn både fra Trøndelag og Innlandet Fylkeskommuner. Et av elementene i prosjektet er å knytte næring og skole tettere sammen, og i fellesskap synliggjøre både behovet for arbeidskraft men også bransjens attraksjon. Vi har tro at aktivitetene i prosjektet har ført til at det i 2024 var 13 primærsøkere til linja mot at adskillig lavere antall foregående år.

Nord Østerdal vgs er i dag det eneste RM-tilbudet mellom Hamar og Melhus / Trondheim, og er et avgjørende studietilbud for å kunne imøtekomme morgendagens utfordringer.

For å synliggjøre hvor stor matbransjen er i regionen har vi innhentet informasjon fra SBB (Kilde: SSB tabell 08536): Medregnet er kommunene Holtålen, Røros, Os, Tolga, Tynset, Alvdal, Folldal og Rendalen.

- Antall sysselsatte i de 8 kommunene totalt: 11643.
- Antall sysselsatte i direkte matrelaterede næringer i 2023:
  - Næringsmiddel- og drikkevareindustri: 488 personer (4,2%)
  - Overnattings- og serveringsvirksomhet: 394 personer (3,4%)

Totalt 882 personer, 7,6% av sysselsatte. Tilsvarende andel nasjonalt er 7,4%. Mat- og måltidsbransjen er altså like viktig i regionen som den er nasjonalt. Det har vært

en liten økning de siste 10 år innen næringsmiddelindustri. Samtidig har antall sysselsatte sammenlagt gått ned noe.

Andre næringer/sektorer som også har et stort behov for personell med matfaglig kompetanse er offentlig sektor, - ernæringskokker.

- Disse er ofte knyttet til opplærings- og helsetjenester (sykehus og pleiehjem, skoler, barnehager, hjemmetjeneste osv) og utgjør totalt 3452 sysselsatte (29,7).

I tillegg kommer de matproduserende primærnæringene: Jordbruk og fiske – 837 personer (7,2%).

Å opprettholde og styrke et studietilbud ved Nord Østerdal VG skole innen RM-fag vil være svært viktig for en stor matbransje, om ikke avgjørende.

Røros, 30.8.24

På vegne av prosjekt Rekruttering til Restaurant og Matfag, og matbransjen i regionen

Marit Evanger

(Prosjektleder)